

EDITORIAL

Ernest Maragall

VICEPRESIDENT DE LA FUNDACIÓ
CATALUNYA EUROPA

El ritme vital de les nostres societats sembla accelerar-se. I no necessàriament en sentit positiu. Immersos des de fa ja cinc anys en l'espiral negativa de la crisi econòmica, els seus efectes destructius es deixen sentir amb intensitat i profunditat.

Avui som una societat més fràgil i menys integrada, més compartimentada i menys segura de si mateixa, més instal·lada en el temor a quasi tot i menys confiada en les pròpies forces.

Al mateix temps, i potser amb alguna connexió causal, a Catalunya s'ha desplegat un immens cabdal d'ambició positiva, d'afirmació nacional. Malgrat, o precisament gràcies a, les repetides mostres de rebuig a les aspiracions formulades des de Catalunya s'ha consolidat una actitud majoritària que transcendeix i desborda els límits partidaris, que aplega ciutadans de totes les ideologies, d'arreu del territori català i de tots els estrats socials.

En proporció potser menor, però prou significativa, s'ha fet també visible, com a contrapunt del procés d'afirmació sobiranista, el component sociològic català situat a les antípodes de l'anterior. El d'aquells ciutadans que veuen com es posa en risc la seva concepció d'una relació Catalunya-Espanya ancorada en l'actual model de descentralització autonòmica compatible amb la subordinació política i econòmica.

Les darreres eleccions són mostra suficient d'ambdues realitats socials, tant com de la complexitat d'un mapa polític de representació ciutadana que demanarà generositat a uns i altres si volem orientar el país en la direcció adequada.

La qüestió que avui ens podem, potser ens hem, de plantejar, és, doncs, evident: Què haurem de fer per prosseguir amb el desplegament del concepte Catalunya-Estat, al mateix temps que aconseguim recuperar el camí del creixement econòmic i del retorn a la creació d'ocupació?

Com connectem les dues pulsions contradictòries? Com les convertim en una suma intel·ligent d'energies? Com construïm un patrimoni compartit de capacitats i projectes de país que ens permetin avançar en els dos eixos simultàniament?

En un altre sentit, però igualment connectat amb la situació actual, observem com el concepte i la realitat europea van allunyant-se com a pol d'atracció positiva, mentre el pes, o el llast, de la realitat espanyola es fan encara més presents i aclaparadors. En el joc planetari de la nostra relació amb el món, Europa s'allunya i sembla indiferent a les nostres inquietuds, mentre Espanya ens ofega o ens nega amb el seu alè massa proper i assimilador.

Europa ja no ofereix una expectativa fiable de solució i acompanyament de les nostres dificultats. Ens envia exigències creixents d'austeritat-contenció del dèficit-reducció d'endeutament, però no ens dona cap senyal de sortida positiva i propera del forat negre d'immensa força de gravetat negativa al que ens ha empès.

Europa sembla més aviat instal·lada en un debat estèril, de moment, entre uns estats cada dia més lluny de la idea de l'Europa federal i més enrocats en la defensa d'interessos i posicions pròpies.

El que fa pocs anys era entès com la via oberta d'integració a la modernitat i la societat del benestar col·lectiu, s'ha convertit en un horitzó carregat d'incerteses i amenaces.

Escoltem, un xic estupefactes, veus que ens parlen del retorn a la moneda pròpia, experts (?) que ens avisen de les inevitables catàstrofes que s'acosten, teòrics de la desconstrucció d'Europa que preconitzen les bondats dels vells estat europeus degudament separats.

És urgent, doncs, que donem nou contingut a la nostra convicció europea i europeista. Però ja no n'hi ha prou amb les declaracions d'intencions o la simple afirmació de fe europea que venim repetint des de fa ja tants anys.

Diguem-ho alt i clar. A Catalunya necessitem una Europa forta i confiada, una Europa capaç de reconèixer i acollir realitats nacionals com la nostra. Catalunya vol ser Europa per poder-hi afegir accent propi, per enriquir-la tant com per fruir-ne.

Sense renunciar ni a un mil·límetre en les aspi-

A Catalunya necessitem una Europa forta i confiada, una Europa capaç de reconèixer i acollir realitats nacionals com la nostra. Catalunya vol ser Europa per poder-hi afegir accent propi, per enriquir-la tant com per fruir-ne.

racions nacionals ja prou expressades, hem d'afegir-hi un tret de caràcter definit, hem creat una manera de fer i d'existir, de relacionar-nos amb el món que ens envolta.

Hem de passar de la reivindicació a la proposta, del gest al projecte, del crit a la relació exigent, de l'aïllament nacional al risc de la universalitat i el contrast. Del cofoisme a la avaluació sistemàtica de la nostra qualitat col·lectiva i específica en cada àmbit.

I això vol dir treballar, amb discreció però amb la màxima solvència, establint xarxes europees de coneixement, obrint i connectant encara més les nostres Universitats, incorporant als nostres centres els millors talents científics i creatius.

Finalment, per respondre a les exigències del moment, per oferir aquest perfil de societat articulada i conscient del camí que vol seguir, haurem de saber edificar les relacions més fructíferes entre societat i institucions, entre govern i economia, entre ciutadans i representació democràtica.

És l'hora del país, de sumar energies i intel·ligència, de superar les fronteres interiors i oblidar les contradiccions partidistes o els interessos corporatius. Només des de la unitat real dels catalans ens en sortirem, només amb l'impuls generós de tots els sectors, territoris, professions i nivells socials trobarem la clau positiva que ens obri la porta del futur.

Aquesta és la resposta a la qüestió que ens plantejàvem al principi d'aquestes notes: L'avenç nacional i la recuperació econòmica i social han de produir-se de forma simultània i coordinada. A consciència, amb la política posada explícitament al servei d'un objectiu conegut i compartit.